

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
аграрного менеджменту
(Остапчук А.Д.)
_____ 2023 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри філософії
та міжнародної комунікації
Протокол № 10 від “18” травня 2023 р.

Завідувач кафедри

(Кульченко В.П.)
_____

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП Менеджмент

Гарант ОП

(Луцьк В.В.)
_____

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія бізнесу

спеціальність 073 «Менеджмент»

освітня програма *Менеджмент*

Факультет *аграрного менеджменту*

Розробник: *доцент, кандидат філософських наук Горбатюк Т.В.*
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Філософія бізнесу

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	073 «Менеджмент»	
Освітня програма	Менеджмент	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова / вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів		
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	1	
Семестр		
Лекційні заняття	30 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	45 год.	год.
Лабораторні заняття	год.	год.
Самостійна робота	75 год.	год.
Індивідуальні завдання	год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	5 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета:

сформуванню в студента знання про фундаментальні принципи, які лежать в основі становлення та функціонування господарського підприємства; характер і мету бізнесу, а також моральні зобов'язання. роль бізнесу у міжнародних відносинах, філософію бізнесу його застосування у роботі міжнародних корпораціях та ТНК,

Завдання:

засвоєння студентом комплексу філософських знань для використання їх у власному житті, міжособистих стосунках, науковій та практичній діяльності, розвинути у студента вміння визначати роль бізнесу та його структуру, поняття інвестиційного клімату, формування в студентів чіткого розуміння ролі та місця філософії бізнесу, філософії керування бізнесом, філософію створення бренду.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні компетентності (СК):

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;
- скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1.														
Тема 1. Філософія бізнесу як сфера соціогуманітарного знання			2	2			4							
Тема 2. Онтологія бізнесу: основні категорії, ознаки, ризики			2	2			4							
Тема 3. Капітал, власність та багатство як складові бізнес процесу			2	2			4							
Тема 4. Ідеологія, влада, соціальні інститути та бізнес			2	2			4							
Разом за змістовим модулем 1			8	8			16							
Змістовий модуль 2.														
Тема 1. Філософія			2	2			4							

брендінгу: зміст, сутність, функцій														
Тема 2. Бізнес і лідерство			2	2			5							
Тема 3. Культура, етика та соціальна відповідальність бізнесу			2	2			5							
Тема 4. Філософія бізнесу в контексті теорії ігор			1	1			5							
Разом за змістовим модулем 2			7	7			19							
Всього за семестр			15	15			35							
Змістовий модуль 3														
Тема 1. Предмет, метод і значення логіки для менеджерів			2	4			5							
Тема 2. Поняття у сфері та процесах управління			2	4			5							
Тема 3. Судження та умови їх істинності			2	4			5							
Тема 4. Закони логіки та правила мислення в управлінській діяльності			2	4			5							
Разом за змістовим модулем 3			8	16			20							
Змістовий модуль 4														
Тема 5. Умовиводи в управлінській діяльності			2	4			5							
Тема 6. Логічні			2	4			5							

основи аргументації													
Тема 7. Логіка прийняття управлінських рішень			2	3			5						
Тема 8. Логіка комунікаційного менеджменту в сучасних умовах та ризику			1	3			5						
Разом за змістовим модулем 4			7	14			20						
Всього за семестр			15	30			40						
Усього годин			30	45			75						

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософія бізнесу як сфера соціогуманітарного знання	2
2	Онтологія бізнесу: основні категорії, ознаки, ризики	2
3	Капітал, власність та багатство як складові бізнес процесу	2
4	Ідеологія, влада, соціальні інститути та бізнес	2
5	Філософія брендінгу: зміст, сутність, функцій	2
6	Бізнес і лідерство	2
7	Культура, етика та соціальна відповідальність бізнесу	2
8	Філософія бізнесу в контексті теорії ігор	1
9	Предмет, метод і значення логіки для менеджерів	4
10	Поняття у сфері та процесах управління	4
11	Судження та умови їх істинності	4
12	Закони логіки та правила мислення в управлінській діяльності	4
13	Умовиводи в управлінській діяльності	4
14	Логічні основи аргументації	4
15	Логіка прийняття управлінських рішень	4
16	Логіка комунікаційного менеджменту в сучасних умовах та ризику	3

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософія бізнесу як сфера соціогуманітарного знання	4
2	Онтологія бізнесу: основні категорії, ознаки, ризики	4
3	Капітал, власність та багатство як складові бізнес процесу	4
4	Ідеологія, влада, соціальні інститути та бізнес	4
5	Філософія брендингу: зміст, сутність, функцій	4
6	Бізнес і лідерство	5
7	Культура, етика та соціальна відповідальність бізнесу	5
8	Філософія бізнесу в контексті теорії ігор	5
9	Предмет, метод і значення логіки для менеджерів	5
10	Поняття у сфері та процесах управління	5
11	Судження та умови їх істинності	5
12	Закони логіки та правила мислення в управлінській діяльності	5
13	Умовиводи в управлінській діяльності	5
14	Логічні основи аргументації	5
15	Логіка прийняття управлінських рішень	5
16	Логіка комунікаційного менеджменту в сучасних умовах та ризику	5

8. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Ф-7.5-2.1.6-24

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОП бакалавр спеціальність Менеджмент	Кафедра Філософії та міжнародної комунікації 2022-2023 навч. рік	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни філософія бізнесу	Затверджую Зав. кафедри (підпис) Культенко В.П.
Екзаменаційні запитання (максимальна оцінка 10 балів за відповідь на кожне запитання)			
Питання 1. Предмет та об'єкт дослідження філософії бізнесу			
Питання 2. Онтологія бізнесу: основні категорії.			
Тестові завдання різних типів (максимальна оцінка 10 балів за відповіді на тестові завдання)			
	Питання 1. Онтологія це філософське вчення про:		
1	законали і форми правильного мислення		
2	закономірності людського пізнання;		
3	буття;		
4	душу.		
	Питання 2. Основна форма відчуження людини з точки зору К.Маркса:		
1	економічна;		
2	соціально-політична;		
3	релігійна;		
4	сфера мистецтва		
	Питання 3. Автором твору „ Дослідження про природу і причини багатства народів ” був А. Шопенгауер		
1	Відповідь: ТАК чи НІ		
	Питання 4. За яких умов гроші стають світовими грошима?:		
1	коли обслуговують міжнародні економічні зв'язки;		
2	коли гроші вільно конвертуються в іноземну валюту		
3	коли їх купують і продають на світових валютних ринках		
4	коли замість грошей використовують чеки, кредитні картки, векселі		
	Питання 5. Філософське вчення про людину називається:		
1			
	Питання 6 . В чому А.Камю бачить джерела абсурду:		
1	Бог надав світу абсурд		
2	творча діяльність людини		
3	радісне і веселе життя людей;		
4	смерть, монотонність і одноманітність буденного життя		
	Питання 7 . Яке з визначень характеризує економічний зміст власності?		
1	врегульовані законом суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження майном		
2	розпорядження майном за власним бажанням		
3	відношення людини до речі «як до чужої»		
4	система відносин між людьми з приводу привласнення матеріальних і духовних благ		
	Питання 8 . Наука як форма суспільної свідомості:		
1	забезпечує об'єктивне відображення світу;		
2	розкриває закономірності розвитку природи, суспільства, мислення;		
3	об'єднує інтелектуальний потенціал суспільства;		
4	формує в суспільстві ціннісні орієнтири.		
	Питання 9. Структура людської психіки за Фрейдом:		
1			
	Питання 10. Аксиологія це вчення про цінності...		
1			
	Відповідь: ТАК чи НІ		

_____
(підпис) (Горбатюк Т.В.)

9. Методи навчання.

Реалізація компетентнісного підходу до навчання передбачає використання в навчальному процесі активних та інтерактивних форм проведення занять. На заняттях з дисципліни «Філософія бізнесу» використовуються метод проектів, дискусія та презентація

При викладанні дисципліни використовуються наступні методи навчання:

Лекція (проблемна, інтерактивна)

Практичне заняття – для використання набутих знань до розв'язування практичних завдань;

Проблемне навчання – створення проблемної ситуації для зацікавленого і активного сприйняття матеріалу.

Он-лайн навчання

Дослідницький метод

10. Форми контролю.

При викладанні дисципліни передбачені такі форми контролю:

Тестування

Контрольне завдання

Методи усного контролю

Екзамен

Для студентів денної форми навчання: усне опитування та експрес контроль на практичних заняттях, аудиторні модульні контрольні роботи.

3. **Розподіл балів, які отримують студенти.** Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 8.)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

11. Навчально-методичне забезпечення

Горбатюк Т.В. Філософія бізнесу. Методичні рекомендації до вивчення курсу. К. 2023. 45 с.

12. Рекомендовані джерела інформації

Глушко Т. П. Філософські засади бізнесу крізь призму теорій ігор. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія. 2019. № 1 (29) С. 10-15

Глушко Т. П. Філософія бізнесу як міждисциплінарна освітня компонента. 2022. № 28(1) С. 184-196.

Кірбі Д, Дейвенпорт Д. Вакансія: людина. Як не залишитися без роботи в добу штучного інтелекту. – К.: «Наш формат». 2018. 336 с.

Конверський А.Є. Логіка. – К.: Четверта хвиля, 2017. 272 с.

Конверський А.Є. Критичне мислення. Підручник для студентів навчальних закладів вищої освіти усіх спеціальностей. К: Центр навчальної літератури, 2018. 340 с.

Конверський А.Є. Сучасна логіка. Класична та некласична. К: Центр навчальної літератури, 2018. 296 с.

Лі К.-Ф. Наддержави штучного інтелекту: Китай, Кремнієва долина і новий світовий лад. К.: Форс Україна. 2020. 304 с.

Ліст Ф. Національна система політичної економії. К.: «Наш формат». 2019. 468 с.

Рассел С. Сумісний з людиною. Штучний інтелект і проблема контролю. К.: «BookChef» 2020. 416 с.

Матвієнко І.С. Практикум з логіки. Методичні вказівки. Київ, 2018.

Румельт Р. «Гарна стратегія. Погана стратегія». Харків: Фабула. 2020. 324 с.

Тегмарк М. Життя 3.0. Доба штучного інтелекту. К.: «Наш формат». 2019. 432 с.

Фергюсон Ф. Глобальний занепад. Як помирають інститути та економіки. К.: Маш Формат, 2020. 144 с.

Тофтул М.Г. Логіка. К.: Академія, 2009. 336 с.

Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії. К.: «Наш формат». 2019. 608 с.

Хіз Ч., Хіз Д. Приліпи! Ефективність ідей. Харків, 2017, 320 с.

Шарп І. Four Seasons: історія бізнес-філософії компаній. Харків: Фабула. 2019. 320 с.

Янсїті М., Лахані К. Конкуренція за доби штучного інтелекту. К.: «BookChef» 2020. 304 с.

Додаткова:

Бейлі С., Мілліган Е. Міфи про брендинг. Харків: Фабула, 2020. 256 с.

Колотилова Н. Логіка і риторика: ретроспектива взаємозв'язку: монографія. К: Центр навчальної літератури, 2019. 272 с.

Конверський А.Є. Логіка. Підручник для студентів юридичних факультетів. К: Центр навчальної літератури, 2017. 424 с.

Ославський Б. 10 успішних українських брендів. Івано-Франківськ: Дискурсус, 2017. 140 с.

Інформаційні ресурси

Богдановський І. В., Льовкіна О. Г. Логіка: Опорний конспект лекцій: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://chitalka.info/gp_12/gp_12index.htm.

Жеребкін В. Є. Логіка: [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://pidruchniki.ws/15840720/logika/logika - zherebkin vye](http://pidruchniki.ws/15840720/logika/logika_-_zherebkin_vye)

Івін А. А. Логіка: підручник для гуманітарних факультетів: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://psylib.org.ua/books/ivina01/index.htm>.

Конверський А. Є. Логіка: [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://pidruchniki.ws/15220809/logika/logika - konverskiy aye](http://pidruchniki.ws/15220809/logika/logika_-_konverskiy_aye).

Тофтул Н. Г. Логіка: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://readbookz.com/books/184.html>.

Шадрін Д. А. Логіка. Конспект лекцій: [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.e-reading.org.ua/bookreader.php/99495/Shadrin_Logika_konspekt_lekciii.html.